

Borze v preteklem tednu

18. maj – 22. maj 2015, leto VII, št. 22

www.nlbskladi.si

Kasnejši dvig obrestnih mer = rast tečajev delnic

Visoka rast tečajev na kapitalnih trgih v začetku tedna je posledica pričakovanj, da ameriška centralna banka (Fed) še ne bo dvignila ključne obrestne mere. Grška situacija postaja vse bolj napeta, še posebej potem, ko iz grške vlade prihajajo informacije, da Grčija ne namerava poravnati svojih obveznosti.

v EUR	V zadnjem tednu (15.5.2015 - 22.5.2015)	Letos (31.12.2014 - 22.5.2015)
Svet - MSCI World*	+3,38%	+15,66%
ZDA - S&P 500*	+3,75%	+13,22%
Evropa - DJ STOXX 600*	+2,85%	+19,03%
Japonska - Topix*	+4,38%	+26,79%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets*	+3,01%	+18,96%

* Donosnost cenovnega indeksa v EUR; vir: Bloomberg.

Ameriški gospodarski podatki, objavljeni v minulem tednu, so vlagatelje navdajali z mešanimi občutki. Po eni strani se število prosilcev za nadomestilo za brezposelnosti že dalj časa znižuje in je že doseglo 15-letno dno, po drugi strani pa se je promet z nepremičninami zmanjšal, znižala pa se je tudi vrednost nepremičninskih kreditov. Kljub temu je ameriški borzni indeks v minulem tednu zrasel, predvsem na račun pričakovanj, da bodo tekoči gospodarski podatki zavrgli morebitno odločitev dviga ključne obrestne mere ameriške centralne banke (Fed) junija. Dodatno v prid tej špekulaciji govori tudi rast vrednosti ameriškega dolarja, kar je predvsem posledica počasnega gospodarskega okrevanja ostalih večjih svetovnih gospodarstev, predvsem Evrope. Dvigovanje tečaja dolarja je namreč že načelo ameriški izvoz. Da so tveganja glede dviga obrestne mere velika, dokazuje gibanje tečaja dolarja, ki je po objavi podatkov o višji inflaciji od pričakovanj v enem dnevu znatno narasel. Guvernerka Fed-a Janet Yellen je sicer konec tedna dejala, da namerava Fed navkljub rahli ohladitvi okrevanja v prvem četrtletju začeti dvigovati ključno obrestno mero še letos. Yellen-ova je sicer poudarila, da bo sprememba postopna in odvisna predvsem od nadaljnje okrevanja trga dela ter dviga inflacijskih pričakovanj na okoli 2 %.

V Evropi je bila ponovno v ospredju Grčija. Po tem, ko je kazalo, da se Grčija in njihovi evropski partnerji bližajo dogovoru, je Grčija stopila na zavoro in dejala, da so sami naredili, kar so lahko, in da je sedaj na strani posojilodajalcev, da naredijo kompromis in sprostijo naslednji paket pomoči. Še bolj so odmevale besede grškega notranjega ministra, ki je dejal, da Grčija ne bo uspela poravnati junijskih obveznosti do Mednarodnega denarnega sklada (IMF). S tem bi bila Grčija praktično v bankrotu, tveganje izhoda Grčije iz evroobmočja pa bi močno zraslo. Če Grčija ne bo sproti poravnala svojih obveznosti, tvega, da jo ECB odreže iz programa izredne likvidnostne pomoči, kar bi pomenilo, da bi grškim bankam zmanjkalo likvidnosti. Zaradi tega grški državljani še naprej dvigujejo denar iz grških bank, kar razmere še poslabšuje.

Evropa sicer v zadnjem času relativno dobro okreva, a kljub temu obstajajo znaki, da je to okrevanje še vedno krhko. Potrošniško zaupanje v evroobmočju je namreč maja upadlo bolj od pričakovanj, pod pričakovanji pa je bila tudi rast proizvodne in storitvene aktivnosti. Na zadnji konferenci je predsednik ECB Mario Draghi evropske voditelje pozval, naj ne zapravijo časa, ki jim ga je ECB omogočila z zadnjim programom kvantitativnega sproščanja, in naj bodo bolj aktivni pri implementaciji potrebnih reform. Največja težava evropskih gospodarstev je še vedno visoka brezposelnost, ki se giblje okoli 11 %, brezposelnost med mlajšimi od 25 let pa znaša zaskrbljujočih 20 %. Bolj razveseljiva je novica glede posledic povečevanja likvidnosti s strani ECB, saj se rezultati že vidijo. Predvsem pozitivno je dejstvo, da je evroobmočje končno prišlo iz območja deflacije in da se posojilni pogoji nefinančnemu sektorju izboljšujejo.

Rast tečajev so zabeležile tudi azijske delnice. Japonska kaže spodbudne znake okrevanja, predvsem razveseljujoča je bila analizirana rast bruto domačega proizvoda (BDP) v prvem četrtletju, ki je z 2,4 % rastjo preseгла pričakovanja. Japonska je namreč uvedla več potrebnih strukturnih ukrepov, hkrati pa je japonska centralna banka začela povečevati likvidnost na trgu. Po drugi strani so bili makroekonomski podatki na Kitajskem relativno slabi, saj proizvodnja že dva meseca pada, kar pa se je pozitivno poznalo na tečajih delnic tamkajšnjih družb, saj vlagatelji pričakujejo dodatne monetarne spodbude.

Rok Brezigar
upravitelj premoženja

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerikoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.